

25 Μαΐου, 1993

[ΠΙΚΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΟΦΟΚΛΕΙΔΗΣ,

Εφεσείων,

v.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ_ΕΥΡΙΠΙΔΗ,

*Εφεσίβλητου,**(Πολιτική Έφεση Αρ. 8087)*

Έφεση — Αξιολόγηση μαρτυρίας από το πρωτόδικο Δικαστήριο — Αμφίδρομα ευρήματα του Δικαστηρίου ως προς τα πρωτογενή γεγονότα — Καθιστούν αδύνατο τον προσδιορισμό των ουσιωδών γεγονότων προς επίλυση του επίδικου θέματος — Διατάχθηκε επανεκδίκαση.

Σε αγωγή του εφεσίβλητου εναντίον του εφεσείοντα για την καταβολή της συμφωνηθείσας ή λογικής αμοιβής για διάτρηση που ο εφεσίβλητος ισχυριζόταν ότι διάνοιξε στο κτήμα του εφεσείοντα, ο εφεσείων αντέτεινε ότι δεν είχε οποιαδήποτε συμβατική σχέση με τον εφεσίβλητο, αλλά είχε συμφωνήσει με κάποιον Γ. Παπασάββα να διεξάγει την διάτρηση πάνω στη βάση του ότι αν η διάτρηση ήταν επιτυχής ο Παπασάββας θα πληρωνόταν διπλάσια τιμή από την κανονική, ενώ αν η διάτρηση ήταν αποτυχία δεν θα πληρωνόταν οτιδήποτε. Ο Παπασάββας ήταν εργολάβος διατρήσεων, αλλά δεν διάθετε δικά του μηχανήματα διατρητικά. Κατά την ακρόαση ο Παπασάββας έδωσε μαρτυρία υπέρ του εφεσίβλητου, αλλά από την απόφαση το πρωτόδικο Δικαστήριο φάνηκε ότι είχε αμφιβολίες σχετικά με την αξιοπιστία του, διότι είχε αρνηθεί ότι είχε επισκεφθεί το κτήμα στην παρουσία του εφεσείοντα και του ραβδοσκόπου Σ. Χατζηκωστή. Ο Σ. Χατζηκωστής έδωσε μαρτυρία για τον εφεσείοντα και επιβεβαίωσε ότι ο Παπασάββας ήταν παρών στο κτήμα όταν ο Χατζηκωστής το επισκέφθηκε για να υποδείξει το μέρος όπου έπρεπε να διανοιχθεί η διάτρηση. Το Δικαστήριο αποδέχθηκε την μαρτυρία του Χατζηκωστή. Με την απόφασή του το πρωτόδικο Δικαστήριο δέχθηκε την απαίτηση. Κατ' έφεση, ο εφεσείων ισχυρίστηκε ότι η απόφαση ήταν επισφαλής, διότι το πρωτόδικο Δικαστήριο λανθασμένα είχε δεχθεί την μαρτυρία του Παπασάββα σαν αξιόπιστη.

Αποφασίσθηκε ότι:

5 Η επιφύλαξη του πρωτόδικου Δικαστηρίου για την αξιοπιστία του Γ. Παπασάββα, η εσφαλμένη καθοδήγησή του ως προς την δυνατότητα χρήσης της μαρτυρίας του για οποιοδήποτε σκοπό, και
10 ιδιαίτερα για την ενίσχυση της εκδοχής του εφεσίβλητου, σε συνδυασμό με την αποδοχή της μαρτυρίας του Σ. Χατζηκωστή, καθιστούσαν αμφίδρομα τα ευρήματα του Δικαστηρίου ως προς τα πρωτογενή γεγονότα. Η αβεβαιότητα αυτή καθιστούσε αδύνατο τον προσδιορισμό των ουσιωδών γεγονότων προς επίλυση του επίδικου θέματος, διαπίστωση που επέβαλλε τον παραμερισμό της απόφασης και την έκδοση διαταγής για επανεκδίκαση της απόφασης.

Η έφεση επιτράπηκε με έξοδα. Διατάχθηκε επανεκδίκαση.

Έφεση.

15 Έφεση από τον εναγόμενο κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας (Αρέστης, Ε.Δ.) που δόθηκε 10 Ιανουαρίου, 1990 (Αρ. Αγωγής 6450/88) με την οποία διατάχθηκε να πληρώσει στον ενάγοντα το ποσό των £330,- αμοιβή για διάτρηση που διενήργησε στο κτήμα του εναγομένου.

20 *Π. Αγγελίδης, για τον Εφεσείοντα.*

Ζ. Κατσούρης, για τον Εφεσίβλητο.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Γ. Μ. Πικής

25 ΠΙΚΗΣ, Δ.: Ο εφεσίβλητος (ενάγων) ενήγαγε τον εφεσείοντα (εναγόμενο) με αξίωση την καταβολή της συμφωνηθείσας ή λογικής αμοιβής για διάτρηση που διενήργησε στο κτήμα του. Ο εφεσείων αρνήθηκε την ύπαρξη οποιασδήποτε μεταξύ τους συμφωνίας ή υποχρέωσης προς τον εφεσίβλητο για την εργασία σχετικά με τη διάτρηση. Υποστήριξε ότι η διάτρηση έγινε από
30 τρίτο πρόσωπο, τον Γ. Παπασάββα, με τον οποίο είχε συμφωνήσει ότι θα τον αποζημιώνει ανάλογα με το αποτέλεσμα της διάτρησης· θα του καταβαλλόταν το διπλάσιο της συνήθους αμοιβής αν το αποτέλεσμα ήταν ευνοϊκό και τίποτε αν ήταν αρνητικό. Παρόμοια συμφωνία είχε κάμει και ο υιός του εφεσείοντα με
35 τον κ. Παπασάββα σε προηγούμενη περίπτωση. Η διάτρηση δεν είχε το προσδοκούμενο αποτέλεσμα και έτσι ο εφεσείων αρνήθηκε

την ύπαρξη οποιασδήποτε υποχρέωσης για αποζημίωση του διατηρητή.

Ο Γ. Παπασάββας ήταν όντως εργολάβος - διατηρητής χωρίς να διαθέτει τα μηχανήματα για τη διεξαγωγή διατηρήσεων. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιούσε τις υπηρεσίες τρίτων που διέθεταν μηχανήματα μεταξύ των οποίων και ο εφεσίβλητος με τα μηχανήματα του οποίου είχε γίνει και η διάτρηση στο κτήμα του εφeseίοντα.

Το δικαστήριο αφού άκουσε τους διαδίκους και τους μάρτυρες τους, περιλαμβανομένου και του Γ. Παπασάββα ο οποίος κατέθεσε για τον εφεσίβλητο, αποδέχτηκε την εκδοχή του εφεσίβλητου και εξέδωσε απόφαση υπέρ του για το διεκδικούμενο ποσό των £330.- Ο εφεσίβλητος κρίθηκε αξιόπιστος μάρτυρας. Ξρεισμα για την αξιοπιστία του αποτέλεσε και η ενίσχυση που παρεχόταν στην εκδοχή του από τη μαρτυρία του Γ. Παπασάββα. Το πρωτόδικο δικαστήριο έκαμε τη διαπίστωση αυτή παρά τις επιφυλάξεις που διατύπωσε για την αξιοπιστία του Γ. Παπασάββα. Στην απόφαση επισημαίνεται ότι ο Γ. Παπασάββας ήταν διστακτικός να αποκαλύψει τόσο την παρουσία του στο κτήμα όπου έγινε η διάτρηση όσο και τους λόγους της παρουσίας του. Η δυσπιστία του δικαστηρίου προς το μάρτυρα αποκαλύπτεται από το πιο κάτω απόσπασμα του αιτιολογικού της απόφασης:-

“Νομίζω, όμως, ότι αυτό το γεγονός δεν μπορεί ν’ αδυνατίσει σε τέτοιο βαθμό την υπόθεση του ενάγοντα ώστε να κλίνει την πλάστιγγα της μαρτυρίας εναντίον του. Ίσως ο μάρτυρας Παπασάββας στην προσπάθειά του να είναι πειστικός εις το Δικαστήριο θεώρησε σωστό ν’ αποσυνδέσει εντελώς αρχικά τον εαυτό του από την υπόθεση.”

Είναι πρόδηλο ότι η ταλάντευση του μάρτυρα να αποκαλύψει ολόκληρη την αλήθεια αποδίδεται σε κίνητρα τα οποία πιθανολογούνται από το δικαστήριο. Ότι διαφαίνεται είναι ότι το δικαστήριο έκρινε ότι ο χρωματισμός της μαρτυρίας του Γ. Παπασάββα είχε ως αφετηρία την προστασία των συμφερόντων του μάρτυρα.

Με την έφεση αμφισβητούνται τα συμπεράσματα του δικαστηρίου. Έγινε εισήγηση ότι αυτά δεν συνάγονται από τα ευρήματα του δικαστηρίου. Υποβλήθηκε ότι η αποδοχή της μαρτυρίας του Σ. Χ’ Κωστή, μάρτυρα υπεράσπισης, δημιουργεί ρήγμα στην εγκυρότητα της εκδοχής του εφεσίβλητου. Ο μάρτυρας Χ’ Κωστής, ραβδοσκόπος το επάγγελμα, επισκέφθηκε το κτήμα όπου θα γινόταν η διάτρηση κατά παράκληση του εφeseίοντα και υπέδειξε το σημείο όπου ήταν πιθανότερο να ανευρεθεί νερό. Κατά την επίσκεψη του

παρών ήταν εκτός από τον εφεσίβλητο και ο Γ. Παπασάββας ο οποίος έλαβε ενεργό μέρος στη διαδικασία για τον προσδιορισμό του σημείου στο οποίο θα γινόταν η διάτρηση. Μεταξύ άλλων κατέθεσε “έδειξα στον Παπασάββα το σημείο που θα εύρισκε νερό και
5 το δέκτηκε”, ενώ σε άλλο σημείο της μαρτυρίας του είπε ότι ο εφεσειών διαμαρτυρήθηκε στον Παπασάββα για την επιλογή της ημέρας της Αγίας Παρασκευής για τη διενέργεια της διάτρησης. Στη μαρτυρία του Παπασάββα δεν έγινε ειδική αναφορά στη συνάντηση που είχε με τον ραβδοσκόπο στο κτήμα που θα γινόταν η διά-
10 τρηση: κατέθεσε ότι απλώς πληροφορήθηκε για τη διάτρηση και ότι η ανάμειξη του στο θέμα ήταν εντελώς συμπτωματική. Προφανώς ήταν η ηθελημένη υποβάθμιση του ενδιαφέροντος του Γ. Παπασάββα για τη διάτρηση, που οδήγησε το δικαστήριο στη διατύπωση των επιφυλάξεων για την αξιοπιστία του στις οποίες έχουμε αναφερθεί.

15 Η επιφύλαξη του δικαστηρίου για την αξιοπιστία του Γ. Παπασάββα, η εσφαλμένη καθοδήγηση του δικαστηρίου ως προς τη δυνατότητα χρήσης της μαρτυρίας του για οποιοδήποτε σκοπό, και ιδιαίτερα προς το σκοπό ενίσχυσης της εκδοχής του εφεσίβλητου, σε συνδυασμό με την αποδοχή της μαρτυρίας του Σ. Χ’Κωστή, καθι-
20 στούν αμφίδρομα τα ευρήματα του δικαστηρίου ως προς τα πρωτογενή γεγονότα. Η αβεβαιότητα αυτή καθιστά αδύνατο τον προσδιορισμό των ουσιωδών γεγονότων προς επίλυση του επίδικου θέματος, διαπίστωση που επιβάλλει τον παραμερισμό της εφεσιβαλλόμενης απόφασης. Το κενό που δημιουργείται μπορεί να πληρωθεί μό-
25 νο με την έκδοση διαταγής για την επανεκδίκαση της υπόθεσης.

Η έφεση επιτρέπεται με έξοδα. Διατάσσεται η επανεκδίκαση της υπόθεσης. Τα έξοδα της πρώτης δίκης θα ακολουθήσουν το αποτέλεσμα της επανεκδίκασης.

30 *Η έφεση επιτρέπεται με έξοδα.
Διατάσσεται επανεκδίκαση*